

Wrocław, 26 kwietnia 2022 roku

WK.WR.40.4.2022.225

**Pani
Alicja Sielicka
Burmistrz Miasta i Gminy Prochowice**

**Rynek 1
59-230 Prochowice**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137 ze zm.) przeprowadziła, w okresie od 7 lutego do 7 kwietnia 2022 r., kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Miasta i Gminy Prochowice. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 7 kwietnia 2022 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielania zamówień w trybie ustawy Prawo Zamówień Publicznych objęto następujące zadania: przebudowa ul. Pocztovej w Prochowicach wraz z budową kanalizacji deszczowej na odcinku od skrzyżowania z ul. Ciepłą do drogi krajowej nr 94, budowa PSZOK w Prochowicach, przebudowa miejsc postojowych na Placu Kopernika w Prochowicach.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu, którzy przygotowywali materiały do kontroli i udzielali niezbędnych wyjaśnień.

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w szczególności w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

Księgowość i sprawozdawczość

Nie sporządzono sprawozdania jednostkowego Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31 grudnia 2020 r., jako jednostki budżetowej i jako organu (sporządzono odrębne sprawozdania dla Urzędu, organu i dochodów z Urzędu Skarbowego), co było niezgodne z zapisami § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.).

Według stanu na 31 grudnia 2020 r. wystąpiła niezgodność między stanem środków na rachunku bankowym wynikającym z wyciągu bankowego a saldem konta 130 w księgach Urzędu - różnica w kwocie 568,00 zł. Zgodnie z opisem konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” zawartym w Planie kont jednostek budżetowych stanowiącym załącznik Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych,

samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. poz. 1911 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 342), zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów pomiędzy jednostką a bankiem.

Operacje gospodarcze dotyczące lokat overnight ewidencjonowano w księgach rachunkowych budżetu na koncie 240-06 „Pozostałe rozrachunki” zamiast na koncie służącym do ewidencji środków pieniężnych na rachunkach bankowych (na koniec 2020 roku wystąpiło nieprawidłowe saldo konta 240 w kwocie 1.040.000,00 zł z tytułu lokaty overnight). Było to niezgodne z treścią ekonomiczną i naruszało postanowienia art. 4 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.).

Ostatnia inwentaryzacja środków trwałych i pozostałych środków trwałych (nieruchomości i środków trwałych na terenie strzeżonym) została przeprowadzona na dzień 31 grudnia 2021 r. na podstawie zarządzenia Burmistrza nr 97/2021 z 22 października 2021 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji. Poprzednia inwentaryzacja nieruchomości i środków trwałych na terenie strzeżonym była przeprowadzona w Urzędzie, według stanu na 31 grudnia 2016 r. na podstawie zarządzenia Burmistrza nr 183/2016 z 31 października 2016 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji. Powyższym naruszono postanowienia art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Dochody budżetowe

W sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy oraz Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy:

- a) od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 r. - skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy z tytułu rozłożenia na raty zostały zawyżone o kwotę 2.400 zł w podatku od nieruchomości od osób prawnych;
- b) od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 r. - skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy w zakresie umorzenia zaległości podatkowych zostały zaniżone o kwotę 961 zł w podatku od nieruchomości od osób fizycznych, a w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności zostały zawyżone o kwotę 56.728 zł (w podatku od nieruchomości osoby fizyczne – 831 zł, osoby prawne – 55.086 zł, w podatku rolnym osoby fizyczne - 811 zł).

W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego w kolumnie 14 „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy: umorzenie zaległości podatkowych”: za okres sprawozdawczy:

- a) od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 r. - nie wykazano kwoty umorzonych odsetek w wysokości 3.382 zł;

b) od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 r. - nie wykazano kwoty umorzonych odsetek w wysokości 714 zł.

Powyższe było niezgodne z § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a i b, w związku z § 7 ust. 4 Instrukcji, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej. W trakcie kontroli sporządzono korekty sprawozdań Rb-PDP za okres od początku roku do 31 grudnia 2019 r. oraz za okres od początku roku do 31 grudnia 2020 roku.

W przypadku podatnika podatku od nieruchomości o numerze J000042 organ podatkowy przyjął bez uwag wykazaną w deklaracjach za lata 2020-2021 wartość budowli niższą niż wykazana w deklaracji złożonej za 2019 r. (pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne). Podatnik złożył korekty deklaracji oraz wpłacił zaległy podatek w wysokości 738 zł. Powyższe świadczy o nierzetelnym przeprowadzeniu czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności dokumentów i ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami stosownie do art. 272 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm.).

Wydatki budżetowe

Sprawozdanie z realizacji programu współpracy Gminy Prochowice z organizacjami pozarządowymi za 2020 r. zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej dopiero 4 marca 2022 r., tj. 277 dni po terminie określonym w art. 5a ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.).

Dług publiczny

Spląty w 2020 r. rat pożyczek w kwotach 175.000 zł i 117.647 zł wynikające z dwóch umów zostały uregulowane z 2 dniowym opóźnieniem oraz rata pożyczki w wysokości 59.460 zł uregulowana 7 dni po terminie, co było niezgodne z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.). Od nieterminowej zapłaty zostały naliczone odsetki w wysokości 91,23 zł.

Gospodarka mieniem

Informacje o zamieszczeniu wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w latach 2018-2021 nie były publikowane w prasie lokalnej o zasięgu co najmniej powiatowym, co było niezgodne z postanowieniami z art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2016 r. poz. 2147 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 121 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 2204 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 65 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 1899 ze zm.).

W zawiadomieniu o przeznaczeniu do sprzedaży w drodze bezprzetargowej lokalu mieszkalnego położonego przy ul. Legnickiej 2 w Prochowicach z 15 listopada 2019 r. wskazano, że najemca będzie zobowiązany do pokrycia kosztów sporządzenia niezbędnej dokumentacji

formalno-prawnej, która w protokole w sprawie wyznaczenia nabywcy nieruchomości w drodze bezprzetargowej z 17 stycznia 2020 r. została określona w kwocie 50 zł. Było to niezgodne z postanowieniami art. 23 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Drugi przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż budynku mieszkalnego położonego w Rogowie Legnickim 24 przeprowadzono po upływie 8 miesięcy od zakończenia pierwszego przetargu, po czym ogłoszono, zorganizowano i przeprowadzono trzeci przetarg ustny nieograniczony, a następnie rokowania zakończone sprzedażą nieruchomości. Było to niezgodne z postanowieniami art. 39 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Czwarty przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż budynku położonego w Kawicach 35A zorganizowano po upływie 8 miesięcy od zakończenia drugiego przetargu, po czym przeprowadzono trzy rokowania zakończone sprzedażą nieruchomości na podstawie aktu notarialnego rep. A nr 7346/2021 z 4 października 2021 r. Było to niezgodne z postanowieniami art. 39 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W księgach Urzędu nie ewidencjonowano operacji gospodarczych związanych z nabyciem oraz sprzedażą nieruchomości. Ewidencję pomocniczą do konta 226 „Długoterminowe należności budżetowe” w zakresie należności z tyt. sprzedaży nieruchomości na raty była prowadzona w formie kartoteki na druku pn. „Konto nr ...” (techniką ręczną), co nie zostało opisane w dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości.

W przypadku nieodpłatnego przyjęcia nieruchomości zabudowanej położonej w Rogowie Legnickim 24 (akt notarialnego rep. A 3919/2018 z 19 czerwca 2018 r.) i jej sprzedaży (na raty) za kwotę 60.000 zł (akt notarialny rep. A nr 5500/2020 z 4 listopada 2020 r.) nie dokonano w księgach Urzędu odpowiednich księgowania na koncie 011 „Środki trwałe” oraz kontach zespołu 2, 7 lub 8. Na kontach budżetu w 2020 r. zaewidencjonowano dokonaną przed zawarciem aktu notarialnego przedpłatę w kwocie 18.000 zł, a w 2021 r. dochody z tyt. zapłaty I raty w kwocie 6.000 zł (zapis Wn 133, Ma 901). Pozostałe do zapłaty należności w kwocie 36.000 zł, tj. 6 rocznych rat po 6.000 zł z terminami zapłaty w latach 2022-2027 ujęto w prowadzonej (w technice ręcznej) kartotece („Konto nr 1/2020”) oraz na koncie 226 „Długoterminowe należności” dopiero we wrześniu 2021 roku.

W przypadku sprzedaży nieruchomości zabudowanej położonej w Rogowie Legnickim 25 w dniu 12 lipca 2021 r. za kwotę 80.000 zł (akt notarialny rep. A nr 4788/2021 z 12 lipca 2021 r.) na kontach budżetu zaewidencjonowano w 2021 r. przedpłatę w kwocie 40.000 zł z tytułu wpłaty dokonanej przed zawarciem aktu notarialnego (zapis Wn 133, Ma 901). Pozostałej do zapłaty należności w kwocie 40.000 zł płatnej w czterech rocznych ratach po 10.000 zł nie ujęto w księgach Urzędu do momentu kontroli.

Było to niezgodne z postanowieniami art. 4 ust. 2 oraz art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Burmistrz na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości i Skarbnik na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy Urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Burmistrza, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342), w szczególności w zakresie ewidencjonowania środków pieniężnych na koncie Urzędu - 130 „Rachunek bieżący jednostki”, stosownie do postanowień załącznika nr 3 do rozporządzenia oraz lokat na kontach budżetu, stosownie do postanowień załącznika nr 2 do rozporządzenia.
2. Przestrzeganie postanowień ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) stosowania przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy, stosownie do postanowień art. 4 ust. 1 ustawy;
 - b) ujmowania zdarzeń, w tym operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i wykazywania ich w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do postanowień art. 4 ust. 2 ustawy;
 - c) wprowadzania do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego każdego zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie, stosownie do postanowień art. 20 ust. 1 ustawy;
 - d) przeprowadzania inwentaryzacji nieruchomości i środków trwałych znajdujących się na terenie strzeżonym (z wyłączeniem środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości) co najmniej raz w ciągu 4 lat zgodnie z postanowieniami art. 26 ust. 1 pkt 1 i 2 i ust. 3 pkt 3 ustawy.

3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 144), w szczególności w zakresie:
 - a) sporządzania sprawozdania jednostkowego Rb-27S jednostki samorządu terytorialnego, obejmującego swoim zakresem jednostkę budżetową i organ, stosownie do postanowień § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia;
 - b) wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie umorzenia zaległości podatkowych, rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 10 lit. a i lit. b w związku z § 7 ust. 3 załącznika nr 37 rozporządzenia.
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm.), w szczególności w zakresie dokonywania czynności sprawdzających celem stwierdzenia formalnej poprawności dokumentów oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i 3 ustawy.
5. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.), w szczególności w zakresie publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdania z realizacji programu współpracy za rok poprzedni, nie później niż do dnia 31 maja każdego roku, stosownie do art. 5a ust. 3 ustawy.
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.), w szczególności w zakresie dokonywania spłat rat pożyczek w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosowanie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy.
7. Przestrzeganie postanowień ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2021 r. poz. 1899 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) publikowania w prasie lokalnej o zasięgu co najmniej powiatowym informacji o zamieszczeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, stosownie do postanowień art. 35 ust. 1 ustawy;
 - b) zaprzestania pobierania od nabywców nieruchomości sprzedawanych w drodze bezprzetargowej kosztów sporządzenia niezbędnej dokumentacji formalno-prawnej, co należy do obowiązków Burmistrza, stosownie do postanowień art. 23 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 25 ust. 1 i 2 ustawy;
 - c) przeprowadzania drugich przetargów na sprzedaż nieruchomości w okresie nie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia zamknięcia pierwszego przetargu, stosownie do postanowień art. 39 ust. 1 ustawy;

- d) organizowania kolejnych przetargów lub zbywania nieruchomości w drodze rokowań w okresie nie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy od zakończenia drugiego przetargu, stosownie do postanowień art. 39 ust. 2 ustawy.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani
Maria Maćkowiak
Przewodnicząca Rady Miasta i Gminy Prochowice